

Ангел Каралийчев

Мърморан и Мърморанка

В една къщурка с провалена стряха и кривнат комин живееха двамина стари хора – дядо Мърморан и баба Мърморанка. Те бяха клети сиромаси. Имаха само една козица с дълга брадица и едно криво пате, дето тъй се клати. Дядо Мърморан всеки ден изкарваше козичката от кошарата и тръгваше подире ѝ. Козицата си мятеше брадицата под клоните на старите дървета, катереше се по скалите, търчеше нагоре-надолу по хълмовете. Дядо Мърморан тичаше от сутрин до вечер след нея и я молеше:

– Поспри малко, козице, и аз да си поема дъх. Много се уморих. Нали, знаеш, че съм много стар човек.

Ала козицата се преструваше на глуха.

Вечерно време дядо Мърморан се прибираше капнал от умора. Най-напред стъкваше огъня. Сетне почваше да дои козицата и подваряваше прясното мляко в менчето. В една голяма паница той дробеше сух хляб и го заливаше с топличко мляко. Тогава в къщи се прибираше баба Мърморанка. Тя по цял ден скитореше из село, надничаше през плетищата, събираше новини и ги развяваше от единия край на другия. Щом се дигнеше на попарата фанарата, дядо Мърморан викаше на баба Мърморанка:

– Скоро взимай лъжицата, бабо Мърморанке, че на попарата отиде фанарата!

– Дръж я, Мърморане! – се обаждаше гладната баба, грабваше от лъжичника една голяма лъжица и начеваше лакомо да сърба. Дядо Мърморан чакаше да го покани, ала наместо да го покани, баба Мърморанка почваше да му вика:

– Бре, Мърморане, ти пак забрави патето! Трябва да е пукнало от глад горкото пате! Никой не мисли за него.

Дядо Мърморан бързо снемаше от веслото една суха царевица, почваше да рони зърна в калпака си и ги-отнасяше на патето. В туй време баба Мърморанка омиташе попарата.

Тъй живееха.

Една вечер дядо Мърморан надrobi попарата и като се дигна фанарата, викна към баба Мърморанка, която лежеше сред двора на очите си и риташе нещо сърдита.

– Тичай, бабо Мърморанке, че отиде на попарата фанарата!

– Не ти ща аз тебе попарата!

– Защо?

– Мъчно ми е...

– Моля ти се кажи какво има! – разтревожи се дядо Мърморан и

нежно почна да я глади по главата.

– Няма какво да ми се молиш. Аз съм решила тази вечер да не слагам хапка в устата си, пък утре отивам да се хвърля в дълбокия вир.

Дядо Мърморан изтръпна от страх.

– Не думай! – уплашено каза той. – Какво ти е толкоз докривяло?

– Как да не ми е криво, Мърморане? Нашата съседка Митра, тая квачка хитра, се е променила с ново кожухче, а пък аз ходя цялата в дрипи! И аз искам кожухче!

– Искаш, ама няма. Нали знаеш, че Късия ни дърпа.

– Митриния мъж, и той си няма пари, ама е ловец. Тръгне ли на лов – в гората има-няма, за него все ще се намери една лисица.

– Имаш право. Само че аз какво мога да сторя?

– Убий една лисица!

– Нямам пушка.

– Ще купиш!

– С какво да я купя?

– Продай козицата!

– Ами сетне?

– Сетне е лесно. Като порасне патето, ще снесе девет яйца. От тях ще се измътят девет нови патета. Кога почнат да носят и те, на ден ще събираме по една кошница пачи яйца. Тогава ще видиш какъв живот ще заживеем!

– Ела сега да ядеш, че изстина попарата.

– Няма да сложа къшей в устата си, додето не ми донесеш лисичка.

И баба Мърморанка легна пак на очи. Отново започна сърдита да рита.

На другия ден дядо Мърморан подкара козичката да я продаде. Като стигна на пазара, старецът рече на козицата:

– Прощавай, душице! Ти беше една млечна бъчвица без дъно. Много ще ми бъде мъка за твоето топло мляко, ала няма що да сторя. Да ти кажа истината: не ме е страх толкоз от баба Мърморанка, колкото ме е страх от сянката ѝ.

– Прощавай! – отвърна козицата тъжно и тръгна след новия си стопанин.

Дядо Мърморан с получените пари си купи една вехта пушка. Върна се в къщи. Изправи се на прага и се почеса по тила.

– Не зная как да помамя лисичката, че да я гръмна...

– И туй ще те науча! – викна баба Мърморанка. – Ти вземи патето и го вържи с конец за крака. Като идеш в гората, набий едно колче и

вържи другия край на концета за колчето. След това се скрий в някоя шубрака и чакай. Патето ще вземе да кряка, лисицата ще го чуе и ще пристигне. Щом посегне да го лапне, ти я гръмни! Хем да не я оставиш да го налага!

Каквото го научи баба Мърморанка, това стори дядо Мърморан. Замина към гората. Като наближи и видя, че под дърветата е тъмно, рече си на ума:

– Не влиза дядо Мърморан навътре в гората да го изядат мечките. Не е дядо Мърморан вчерашен. Лисицата, ако е човек, ще ми влезе в положението и ще дойде тук на полянката да я гръмна.

Върза патето за едно колче и то, нали е глупаче – започна да граче. Чу го лисицата и пристигна. Дядо Мърморан нагласи пушката, прицели се и рече:

– Добре дошло, кожухче!

– Бум! – гръмва пушката.

Облак дим закри патето и лисицата от очите на добрия старец. Когато пушекът се дигна, дядо Мърморан отиде да прибере лисицата, но що да види – от лисицата няма следа, а до колчето лежи горкото пате – простреляно. Наместо лисицата дядо Мърморан улучил патето.

Зарони сълзи добрият старец и си тръгна с наведена глава.

Тъй останаха дядо Мърморан и баба Мърморанка без козица с брадица и без криво пате, дето тъй се клати. И вместо попара сега гълтат фанара.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007

Редакция: ВHorse, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев, НАЙ-ТЕЖКОТО ИМАНЕ – ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ

Съставител ГЕОРГИ СТРУМСКИ

Библиотечно оформление СТЕФАН ГРУЕВ

Редакционна колегия ЕФРЕМ КАРАНФИЛОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ, ЙОРДАН МИЛЕВ,
КАМЕН КАЛЧЕВ

Отговорен редактор НИКОЛАЙ ЯНКОВ. Редактор на издателството АННА
ПАНЧЕВА

Илюстрации АЛЕКСИ НАЧЕВ. Художник на корицата РАДОЙ БОЯДЖИЕВ.

Художествен редактор ИВАН МАРКОВ

Технически редактор ЕЛЕНА МЛЕЧЕВСКА. Коректор ТАНЯ СИМЕОНОВА

Първо издание. ЛГ. V. Тематичен № 13/9537172431/6006-2-79

Дадена за набор на 23. IV. 1979 г. Подписана за печат на 27. IX. 1979 г. Излязла от
печат на 10. X. 1979 г.

Поръчка № 118. Формат 1/16 60×90. Тираж 60 000. Печатни коли 16. Издателски коли
16. Цена 2 лв.

„НАРОДНА МЛАДЕЖ“ – ИЗДАТЕЛСТВО НА ЦК НА ДКМС. МОНОФОТО, ПЕЧАТ
И ПОДВЪРЗИЯ ДПК „Д. БЛАГОЕВ“. СОФИЯ – 1979

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3398>]